

A photograph of three children walking through a museum hallway. The ceiling is painted green with white beams. The left wall is covered in various sketches and drawings, with the word 'VENSTER' visible at the top. The floor is highly reflective, showing the children's reflections. The children are smiling and looking towards the camera.

PROGRAMMA-AANBOD 2025-2026
PRIMAIR ONDERWIJS & BSO'S

DORDRECHTS
MUSEUM

HOF
van NL

HUIS
VAN
GIJN

regionaal
archief
dordrecht

DORDRECHTS MUSEUM

In het Dordrechts Museum ontdek je zes eeuwen Nederlandse schilderkunst, van de middeleeuwen tot hedendaags. Daarnaast zijn er wisselende tentoonstellingen en activiteiten.

HOF *van NL*

In Hof van Nederland beleef je aan de hand van Dordtse historische verhalen, hoe wij in Nederland omgaan met onze vrijheden, vroeger en nu, verteld vanuit verschillende perspectieven.

HUIS VAN GIJN

In Huis Van Gijn ervaar je hoe een de Dordtse elite en hun personeel woonden en werkten rond 1900. Stap terug in de tijd, dwaal door de historische kamers van kelder tot kap en ontdek het leven van toen.

INHOUDSOPGAVE

PROGRAMMA'S IN HET MUSEUM	groep	1	2	3	4	5	6	7	8	pagina
Huisje, boompje, beestje										6
Welkom in mijn museum										7
Ik zie, ik zie - Een wereld vol kunst	TIJDELIJK									8
Anna ruimt op										9
Stadswandeling middeleeuwen										10
Middeleeuwse stad										11
Kijk je rijk										13
De kunst van het doorgeven										14
Tekentour										15
Nederland tolerant land?										16
Tijdetectives										17
BSO's		alle locaties en groepen								19
Zelfstandig museumbezoek		alle locaties en groepen								20

 Dordrechts Museum

 Huis Van Gijn

 Hof van Nederland

MUSEUMLES IN DE KLAS	groep	1	2	3	4	5	6	7	8	pagina
Cuyp in de klas										21
Van Gijn in de klas										22
Middeleeuwen in de klas										23

ONLINE MUSEUMLESSEN

Download lesmateriaal	Regionaal Archief Dordrecht	24-25
LessonUp online lessen	alle locaties	26-27

MASTERCLASSES

Voor onderwijsprofessionals (in opleiding en afgestudeerd): Kijken kun je leren	Dordrechts Museum	29
---	-------------------	----

PRAKTISCHE INFORMATIE

30-31

HUISJE, BOOMPJE, BEESTJE

GROEP 1-2
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve museumles
60 minuten
€ 62,50 per 15 leerlingen

Leren kijken naar kunst

Karel de Kunstkikker zoekt een huis! Karel wil graag in een schilderij wonen, maar welke? Kunnen de kinderen hem helpen kiezen? Er zijn schilderijen met huizen, mensen en spullen, maar ook met water, land en dieren. Op deze speelse ontdekkingstocht leren kleuters kijken naar kunst. Ze bekijken en herkennen vormen, kleuren, dieren en nog veel meer.

KUNST VORMEN

NATUUR KLEUREN

DIEREN TEKENEN

SEIZOENEN VERHAAL

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

Op ontdekking in het museum

Iedere stad of plaats heeft wel een museum. Vaak met oude voorwerpen, zoals schilderijen. Waarom bewaren we eigenlijk oude dingen? Wat vertellen schilderijen ons over het leven van vroeger? Tijdens deze rondleiding ontdekken leerlingen wat een museum is en maken ze kennis met bijzondere schilderijen. In de aanvullende workshop maken ze hun eigen mini-museum.

WELKOM IN MIJN MUSEUM

GROEP 3-4
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
60 minuten | € 62,50
incl. workshop 90 min | € 105
prijzen per 15 leerlingen

KUNST BEWAREN

VERZAMELEN MAKEN

MINI-MUSEUM

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN* ●○○○

* inclusief workshop ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

IK ZIE, IK ZIE EEN WERELD VOL KUNST

GROEP 3-6
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve museumles
90 minuten
€ 105 per 15 leerlingen
max. 2 x 15 leerlingen

BEELDASPECTEN KUNST

ONDERZOEKEN MAKEN

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●●
SAMENWERKEN ●●●○

WEGENS SUCCES
VERLENGD T/M
4-10-2026!

Een wereld vol kunst

Begin met een interactieve rondleiding* langs de zes eeuwen schilderkunst die het museum bewaart. Daarna bezoek je de unieke kunstrijk-experience *Ik zie, ik zie*. Stap in een landschap van kunstwerken en ontdek wat ieder werk uniek maakt. Ze stellen zich aan je voor, elk in hun eigen kamer. Hier kom je erachter wat bijvoorbeeld kleur, lijn of textuur voor invloed heeft op een werk.

* Voor groep 3-4 is dit de rondleiding van het programma *Welkom in mijn museum* en voor groep 5-6 *Kijk je rijk*.

Gezocht: bekwame hulp!

Anna is de dienstbode van meneer Van Gijn. Ze vertelt van alles over het leven in zijn huis en neemt je mee naar de allermooiste kamers. Kun jij haar helpen om alle klusjes op tijd af te ronden? Er moet linnengoed gesorteerd worden, koffie gemalen en de klokken moeten worden opgewonden. En wie weet er nog wat er allemaal in meneer Van Gijns koffer mee moet? Je ontdekt dat het hard werken is als dienstbode!

ANNA RUIMT OP

GROEP 3-6
HUIS VAN GIJN

interactieve rondleiding
75 minuten
€ 78 per 15 leerlingen

HUISHOUDEN WONEN

HISTORIE ARM/RIJK

DUURZAAMHEID

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●●○

STADS- WANDELING MIDDELEEUWEN

GROEP 5-6
HOF VAN NEDERLAND
stadswandeling Dordrecht
90 minuten
€ 105
max. 30 leerlingen

GESCHIEDENIS **GEBOUWEN**

SPEUROPDRACHTEN

VERHALEN **RAADSEL**

INTERACTIEF ●●●○
ZELF DOEN ●●●●
SAMENWERKEN ●●●●

Op pad met Gilles door Dordrecht

De stadswandeling neemt leerlingen mee terug naar middeleeuwse verhalen, gebouwen en gebeurtenissen. Onderweg horen ze de stem van Gilles, een jonge middeleeuwse knaap die bezig is met zijn meesterproef voor het metselaarsgilde. De speuropdrachten geven een kijkje in het leven van Gilles. De leerlingen gaan op zoek naar antwoorden en lossen gaandeweg een spannend woordraadsel op.

Bestuur een middeleeuwse LEGO-stad

Het Hof was vroeger een klooster en Dordrecht is een schoolvoorbeeld van het ontstaan van een middeleeuwse stad. De interactieve rondleiding neemt je mee langs sporen van stadsrechten, rechtspraak, handel, gilden, kloosters en nog meer. Tijdens het spel in de workshopruimte bouwen de leerlingen een stad van lego. Spelenderwijs leren de leerlingen dat hun keuzes bepalende gevolgen kunnen hebben voor de toekomst van de stad.

MIDDELEEUWSE STAD

GROEP 5-6
HOF VAN NEDERLAND
interactieve rondleiding +
workshop
90 minuten
€ 105 per 15 leerlingen

GESCHIEDENIS **GEBOUWEN**

STADSBESTUURDERS **MARKT**

WONEN **KLOOSTER** **GILDE**

SPEL

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●●●

Ik voel, ik hoor, wat jij niet ziet

Kunst kun je niet alleen met je ogen bekijken, maar ook met je neus, oren en handen. Hoe ruikt een 17de-eeuwse stal? Hoe voelt een stilleven? Welke muziek past er bij moderne kunst? Bij deze actieve rondleiding maken kinderen op verrassende wijze kennis met kunst. Tijdens de workshop in het atelier onderzoeken ze hun zintuigen door middel van experimenten in een heus kijklab.

KIJK JE RIJK

GROEP 5-8
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
60 min | € 62,50 of incl.
workshop 90 min | € 105
prijzen per 15 leerlingen

KUNST MUZIEK VOELEN

RUIKEN GEZICHTSBEDROG

ONDERZOEKEN

EXPERIMENTEREN

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN* ●●●○

* inclusief workshop ●●●●

SAMENWERKEN ●●●○

DE KUNST VAN HET DOORGEVEN

GROEP 6 T/M 8
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding met
workshop
120 minuten
€ 130 per 15 leerlingen

INCLUSIE BURGERSCHAP

WERELDORIENTATIE

DIVERSITEIT IN GESPREK

IDENTITEIT

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●●○

Culturele diversiteit in het museum

Leerlingen van 9 tot 12 jaar zijn vaak al bezig met grote maatschappelijke thema's, zoals discriminatie en racisme. In dit verdiepende burgerschapsprogramma onderzoeken we wat culturele diversiteit is, hoe het tot uiting komt en waarom het belangrijk is om hier oog voor te hebben. De museumles wordt afgesloten met een workshop waarin de leerling de (culturele) identiteit van een medeleerling op een creatieve manier verbeeldt in een collageportret.

Kijken met een potlood in je hand

Wist je dat tekenen vooral goed kijken is? Tegenwoordig flitsen de beelden aan ons voorbij. Onder begeleiding van een museumdocent leer je in een kleine groep goed kijken, dus goed tekenen! Bij deze actieve rondleiding leren kinderen op verschillende manieren te kijken naar kunst. Als leerkracht krijg je een exemplaar van de museumtekengids vol leuke en creatieve opdrachten. Zo kun je het tekenen ook voortzetten in de klas.

TEKEN-TOUR

GROEP 7-8
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
75 minuten
€ 78 per 12 leerlingen

KUNST KIJKOPDRACHTEN

OBSERVEREN ONTHAASTEN

TEKENTECHNIEKEN

LAAGDREMPELIG

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●○○

NEDERLAND TOLERANT LAND?

GROEP 7-8
HOF VAN NEDERLAND
interactieve museumles
90 minuten
€ 105 per 15 leerlingen

TOLERANTIE **BURGERSCHAP**
GROEPSDRUK **GESCHIEDENIS**
DISCRIMINATIE **DIALOOG**
GODSDIENSTVRIJHEID

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●○○

Groepsdruk vroeger en nu

Waar eindigt mijn vrijheid en waar begint die van jou? We onderzoeken de leerlingen hoe we denken over vrijheid en verdraagzaamheid – vroeger en nu. Wat veranderde er door bijvoorbeeld de Reformatie, de Tachtigjarige Oorlog, de Synode van Dordrecht en de Tweede Wereldoorlog? Bij elke gebeurtenis legt de museumdocent een verband met nu en de eigen belevingswereld, zoals groepsdruk in de klas.

Speuren door het verleden

Op de zolder van Huis Van Gijn vind je een stoffige kist met een geheimzinnig document geschreven door Simon van Gijn. Ben jij vindingrijk genoeg om zijn 100 jaar oude geschiedenisraadsels op te lossen? Tijdens je zoektocht ontcijfer je boodschappen in schilderijen, ontdek je verborgen kasten en zoek je naar aanwijzingen die je met het blote oog niet kunt zien... Je hebt een uur om de code te kraken met je groep – en de Sherlock Holmes van deze tijd te worden.

TIJD- DETECTIVES

GROEP 7-8
HUIS VAN GIJN
speurtocht
90 minuten
€ 105 per 30 leerlingen

REIS DOOR DE TIJD
MYSTERIE **CODE KRAKEN**
GESCHIEDENIS
GROEPSGEVOEL

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●●
SAMENWERKEN ●●●●

In de schoolvakanties of op studiedagen is een museumbezoek altijd een leuk uitje voor BSO-groepen. Onze musea hebben een breed aanbod schoolprogramma's om uit te kiezen, passend bij de leeftijd van de kinderen.

Ook kun je als groep zelfstandig het museum bezoeken, bijvoorbeeld de interactieve familietentoonstelling *Ik zie, ik zie – Een wereld vol kunst* (t/m 4-10-2026).

Meld je bezoek wel van tevoren aan bij onze afdeling Reserveringen. Per 7 kinderen is er minimaal 1 begeleider bij, per 15 kinderen mogen er maximaal 2 gratis volwassenen mee.

TIP: Vanaf 1 juli is op de website een handig overzicht te vinden met het brede (gratis) aanbod voor BSO's. Maak je bezoek compleet met een online (voorbereidende) les, een kleurplaat of doe-opdracht bijvoorbeeld tijdens of na je museumbezoek. Ook vind je er introductiefilmpjes zodat je weet wat je kunt verwachten tijdens het museumbezoek. www.dordrechtmuseum.nl/bs0

BSO'S

**ALLE GROEPEN
ALLE LOCATIES**

gratis, wel even reserveren via de website van de locatie

ZELFSTANDIG MUSEUM-BEZOEK

ALLE GROEPEN
ALLE LOCATIES

gratis, wel even reserveren via de website van de locatie

Ontdek het museum op eigen gelegenheid

Als leerkracht zelfstandig het museum bezoeken met je groep? Zorg tijdens het bezoek voor tenminste één begeleider per 7 leerlingen. Als je Hof van Nederland gaat bezoeken, kun je eventueel hier een gratis werkblad downloaden en uitprinten voor je leerlingen:

Schilderen met licht

De grootste schilder van Dordrecht bij jou in de klas? Dat kan! Aelbert Cuyp was de Rembrandt van Dordrecht. Zijn landschappen met koeien en prachtig licht waren tijdens zijn leven en vooral daarna erg populair. In de klas ga je op een hedendaagse manier een werk in de stijl van Cuyp maken.

CUYP IN DE KLAS

GROEP 5-6
DORDRECHTS MUSEUM

gastles in de klas
90 minuten
€ 165 per klas

MAKEN KUNST
LICHT GESCHIEDENIS
DORDRECHT DIEREN
LANDSCHAPPEN

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●●●

VAN GIJN IN DE KLAS

GROEP 1-2

HUIS VAN GIJN

gastles in de klas

60 minuten

€ 120 per klas

KLEUREN VORMEN

SPEL MATERIAAL

BEWEGING MUZIEK

VERZAMELEN SORTEREN

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●●○

Duik in de kist van een verzamelaar

Wat een bijzondere kist! Wat zit er allemaal in? Samen met de museumdocent onderzoeken de kleuters de voorwerpen. Het is de verloren verzameling van Simon van Gijn! Maar wat hoort bij elkaar? Met behulp van muziek, spel en beweging oefenen de kleuters met het herkennen en benoemen van kleuren, technieken, vormen, materialen en functies. Samen sorteren ze de objecten, net als in een echt museum.

Kijken als een archeoloog

De museumdocent brengt een bijzondere kist mee in de klas, vol met sporen uit de middeleeuwen. De leerlingen leren kijken als een archeoloog en gaan zelf echte archeologische vondsten uit Dordrecht onderzoeken. Tijdens deze gastles maken ze kennis met Gilles, een jonge knaap die bezig is met zijn meesterproef voor het metselaarsgilde. Zo maken de leerlingen op een laagdrempelige manier kennis met het leven in de middeleeuwse stad van rond 1400.

MIDDELEEUWEN IN DE KLAS

GROEP 5-6

HOF VAN NEDERLAND

gastles in de klas

90 minuten

€ 165 per klas

ARCHEOLOGIE

BRONNEN ONDERZOEKEN

VOORWERPEN

GESCHIEDENIS

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●○○

Klassiefoto St. Jozefschool (in de volksmond de Singelschool), december 1952.

Het archief bewaart de verhalen van en over de bewoners van Dordrecht, van 1220 tot nu. Veel in het archief kun je online bekijken: boeken, kranten, films, kaarten en foto's. De mooiste stukken zijn te zien in de tentoonstelling op de zolder van museum Hof van Nederland.

Op de website staat lesmateriaal voor alle groepen: uitleg voor leerkrachten en kant en klare opdrachten om uit te printen.

Werkbladen:

- *Tijd van opa en oma* vanaf groep 1
- *Mijn stamboom* vanaf groep 3
- *Mijn woonplaats* vanaf groep 5
- *Mijn straat* vanaf groep 6
- *Krant van mijn geboortedag, 100 jaar geleden* vanaf groep 7
- *Spreekbeurt/werkstuk over...* vanaf groep 8

Ga voor alle opdrachten naar:
www.regionaalarchiefdordrecht.nl/onderwijs

REGIONAAL ARCHIEF DORDRECHT

IN DE KLAS

download lesmateriaal
gratis

GESCHIEDENIS **PERSOONLIJK**

VERDIEPING **LAAGDREMPELIG**

INDIVIDUEEL ERFGOED

INTERACTIEF ●●○○

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●●○

LESSONUP

ALLE GROEPEN EN LEEFTIJDEN IN DE KLAS

online museumles
duur variabel
gratis

DIGITAAL LAAGDREMPELIG

INSPIRATIE INTERACTIEF

BLENDED LEARNING

KANT-EN-KLAAR

Kom een kijkje nemen op ons LessonUp-kanaal *Ontdek kunst, cultuur en erfgoed in Dordrecht!* Met gratis complete online lessen ondersteunen we scholen in Dordrecht en daarbuiten graag met inspirerende culturele thema's die aansluiten bij het onderwijscurriculum.

Wat je kunt verwachten? Prikkelende, activerende en impactvolle lessen over film, (beeldende) kunst, geschiedenis, burgerschap en nog veel meer! Met het Dordtse kanaal zetten we in op het vergroten van de leeropbrengst en de betrokkenheid van leerlingen.

We implementeren met LessonUp het *blended learning* in onze educatieve programma's. Met inzet van LessonUp wordt bijvoorbeeld een eenmalige les of bezoek uitgebreid naar meerdere korte leermomenten. Kant-en-klaar, dus zonder extra inspanning van jou als leerkracht.

LessonUp is een gebruiksvriendelijk en docentgericht platform. Er worden op alle soorten thema's lessen aangeboden door veel verschillende aanbieders. De lessen zitten vol interactieve elementen die de betrokkenheid en motivatie van leerlingen vergroot.

VOORBEELDEN VAN LESSEN:

Dordrechts Museum:

- *Beeldenstormen en Klimaatklevers*

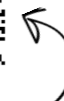
Hof van Nederland:

- *Keti Koti*

Huis Van Gijn:

- *Slow Fashion - duurzame kleding: vroeger en nu*
- *Duurzaamheid*
- *Etiquettequiz*

Dit kanaal is een gezamenlijk initiatief van het Nationaal Onderwijsmuseum, De Witt Dordrecht, Museum 1940-1945, het Dordrechts Museum, Huis Van Gijn en Hof van Nederland. Regelmatig worden er nieuwe lessen toegevoegd.

Scan de QR-code om naar het Dordtse LessonUp-kanaal te gaan!

slide uit: *Beeldenstormen en Klimaatklevers* - Dordrechts Museum

slide uit: *Duurzaamheid* - Huis Van Gijn

slide uit: *Keti Koti* - Hof van Nederland

KIJKEN KUN JE LEREN

**VOOR ALLE
ONDERWIJSPROFessionALS**
(in opleiding én afgestudeerd)

DORDRECHTS MUSEUM

masterclass
programma op maat
duur en prijs op aanvraag

CULTUURDIDACTIEK

OEFENEN **TEAMACTIVITEIT**

VOORWERPEN **ZINTUIGEN**

FILOSOFEREN MET KINDEREN

VISIBLE THINKING ROUTINES

BIJ-/NASCHOLING

LEREN OBSERVEREN

Masterclass voor leerkrachten

Reflecteren op kunst in het klaslokaal kan ingewikkeld lijken, maar hoeft het zeker niet te zijn. Het Dordrechts Museum geeft leerkrachten in deze masterclass handvatten om samen met de klas te kijken naar kunst. Verschillende werkvormen, waaronder werken met zintuigen en voorwerpen, filosoferen met kinderen en *Visible Thinking Routines*, komen aan bod.

* Dit programma kan eventueel gefinancierd worden vanuit de subsidie *Cultuureducatie met kwaliteit*, neem hiervoor contact op met museumeducatie@dordrecht.nl.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Alle genoemde prijzen in deze brochure zijn inclusief museumentree en materialen.

De programma's op locatie zijn voor scholen in Dordrecht voordelig af te nemen via het **Cultuurmenu**.

DORDRECHTMUSEUM.NL
HOFVANNEDERLAND.NL
HUISVANGIJN.NL

SPECIAAL ONDERWIJS

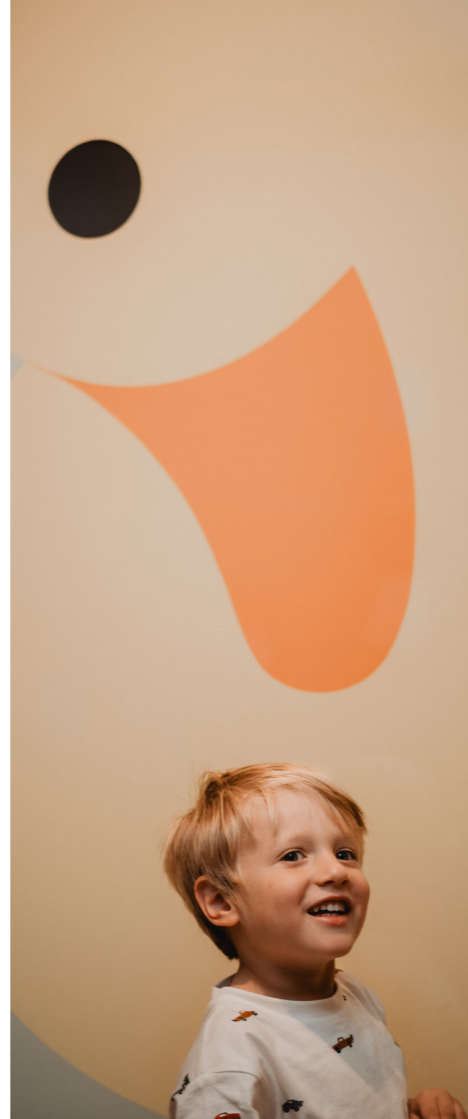
Groepen uit het Speciaal Onderwijs zijn van harte welkom in onze musea. Neem contact op om de mogelijkheden te bespreken.

Ook ambassadeur van onze musea worden? Museum scholen ontvangen o.a.:

- 20% korting op schoolprogramma's
- elke maand een leuke kunst-opdracht voor in de klas
- mooie tentoonstellingsposters
- een inspirerend pakket met kinderboeken over kunst
- gratis toegangkaartje voor een begeleidende volwassene

Neem contact met ons op voor meer informatie!

GRATIS BEZOEK LEERKRACHTEN

Kom je binnenkort met school naar het museum en wil je vooraf alvast even oriënteren? Of wil je zelf ervaren of het museum een geschikte bestemming is voor jouw leerlingen? Als leerkracht kun je gratis het museum bezoeken als je je eerst even aanmeldt.

ONDERWIJSNIEUWSBRIEF

Blijf op de hoogte van nieuwe programma's en tijdelijke tentoonstellingen (max 4 x per jaar).

Scan de QR-code om je te abonneren op de nieuwsbrief gericht op het primair onderwijs:

CONTACT

Voor inhoudelijke vragen, voorbereidend lesbezoek en maatwerk of Museumschool worden:

Sifra Wieldraaijer
Educatie Onderwijs
078-770 53 08
museumeducatie@dordrecht.nl

RESERVERINGEN

Voor het reserveren van een schoolprogramma:

Nancy Schuurmans
Planning
078 -770 87 08
scholen@dordrechtmuseum.nl

DORDRECHTS
MUSEUM

HOF
van NL

HUIS
VAN
GIJN

regionaal
archief
dordrecht

DORDRECHTMUSEUM.NL

HOFVANNEDERLAND.NL

HUISVANGIJN.NL

REGIONAALARCHIEFDORDRECHT.NL